

Hätähuutoja Amerikalle ja sen jäljittelijöille

TUULA-MARIA AHONEN

”Yhdysvaltoja on helppo inhota. Ja mikäs ihme se on? Mekin selvästi inhoamme itseämme – kuinka muuten voisi selittää ’presidentti’ Bushin”, dokumenttiohjaaja ja bestseller-kirjailija Michael Moore kirjoittaa. Hän kertoo vaalivilpeistä, joiden avulla Bush pääsi valtaan. Ennen kaikkea Moore vetoaa tavallisiin ihmisiin; kansalainen on hänelle demokratian korkein arvonimi:

”Tämä on teidän maailmanne. Pahat heput ovat vain hölmöjä ja tyhmiä valkoisia miehiä. Meitä on sitä paitsi helvetin paljon enemmän kuin heitä. Käytäkää valtaanne. Te ansaitsette parempaa”, Moore kiteyttää viestinsä.

Lastenhoitajina useissa new-yorkilaisperheissä toimineet Emma McLaughlin ja Nicola Kraus suuntaavat viestinsä Yhdysvaltain superrikkaille vanhemmille. Mutta ilmeisesti viesti koskettaa myös muita vanhempia, koska tämäkin kirja on myyntimenestys.

”Kotonasi on ihmisiä – eläviä ihmisiä – joiden suurin toive on, että katsoisit heitä silmiin. Sinä perustit tämän perheen. Sinulta

ei vaadita muuta kuin että ilmestyit paikalle ja osoitat pitäväsi heistä. Sitä kutsutaan ’yhdesääoloksi’. Joten unohda omat vanhempasi, jotka olivat aina poissa ja ostivat kiintymyksesi, ja tule kotiin, sillä tämä on sinun ELÄMÄSI, jonka heität menemään!” lastenhoitaja-kirjailijat vetoavat.

Moore suuntaa sanansa myös ulkomaalaisille:

”Ei ole mitään sen surullisempaa kuin joutua katsomaan, miten muiden maiden johtajat yrittävät apinoida meidän johtajiamme. Yhdysvallat päättää pommittaa jotakin maata – ja teidän valtionpäämiehenne seuraa heti perässä. Me hyväksymme joukkotiedotusvälineet, jotka aliarvioivat yleisönsä – ja teidän jokailtaiset uutislähetyksenne alkavat pian muistuttaa omiamme.”

”Me päätämme poistaa omien köyhien turvaverkot, ja teidän lakiasäättävät elimenne malttavat tuskin odottaa, että pääsevät leikkaamaan vuosikausia ylläpidettyjä yhteiskunnallisia palveluja. Tälle tarkkailijalle varsinkin tuo viimeinen on ollut to-

Michael Moore
Tyhmät valkoiset miehet
... ja muita huonoja tekosyitä Yhdysvaltain tilaan!
WSOY, 2003

Nicola Kraus & Emma
McLaughlin
Nanny – lastenhoitajan
päiväkirja
Otava, 2003

dellinen järkytys. Kun näen teidän alkavan sortaa maanne vähäosaisia ja vaikeuttavan heidän elämäänsä, olen vakuuttunut teidän tuhoavan omaa sielunne.”

Molemmat kirjat pyrkivät siis voimauttamaan lukijaansa, vahvistamaan hänessä ihmisyyttä, jonka globaalitaloutemme on haudannut alleen.

Moore onnistuu tässä tehtävässä huomattavasti paremmin, hänen kirjansa on häikäilemätön ja myös hauska. Lastenhoitajien kirjoitusote on paljon hentoisempi. Silti kirjat toimivat yhdessä hyvin. Amerikka on edelleen Suomelle paljolti mallia. Onko se sen arvoinen?